

SAKKI ry:n lausunto sivistysvaliokunnalle

15.11.2021

Asia: HE 214/2021 vp Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi opintotukilain muuttamisesta

Asian esittely

Esityksessä ehdotetaan korotettavaksi opintotukeen vaikuttavia opiskelijan omia tulorajoja 25 prosentilla määräaikaaisesti vuodeksi 2022. Lisäksi liikaa maksetun tuen takaisinperintää koskevassa säännöksessä tarkoitettuja euromääriä, jotka huomioidaan opiskelijan vuositulon ylittäessä vapaan tulon määrän vuonna 2022, ehdotetaan vastaavasti korotettavaksi 25 prosentilla. Tulorajojen korotus ehdotetaan tehtäväksi vuoden määräajaksi, joten tulorajoja ei poikkeuksellisesti tarkistettaisi yleisen ansiotasoindeksin muutoksen mukaisesti vuonna 2022.

Yleiset kommentit

- Pidämme muutosta tervetulleena, mutta toivoisimme että se olisi pysyvä.

Tarkemmat kommentit

Pidämme tulorajojen korottamista 25 prosentilla tervetulleena ja tarpeellisena muutoksena. Joka kahdeksas Amisbarometriin 2019 vastannut vastasi, että raha-asiat tuottivat jatkuvasti hankaluuksia. Vaikka tulorajoja on vuodesta 2018 alkaen nostettu ansiotasoindeksin mukaisesti, on niiden lähtötaso ollut kohtuullisen toimeentulon kannalta matala eivätkä indeksikorotukset ole saaneet tai saa tätä eroa kurottua. Olisimmekin nähneet korotuksen mieluusti pysyvänä, jolloin tulevat indeksikorotukset pitäisivät tulorajat ajan tasalla. Tulorajojen korotus vain vuodeksi luo hankalan tilanteen tiedotuksen kannalta ja sen vuosille 2023 ja 2024 ulottuvien seurausten takia

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry
Hakaniemenranta 1 C | 00530 Helsinki
www.sakkiry.fi | Y-tunnus: 0678133-8

on myös vaikutuksiltaan hankala seurata. Muutoksen väliaikaisuus johtuu opintotuen käyttämisestä työvoimapolitiittisena työkaluna, mitä emme pidä hyvänä lähtökohtana opintotuen kehittämiselle sen enempää kuin yleistä tapaa käyttää tukea koulutuspolitiittisena keppinä. Opintotukea tulisi kehittää opiskelijoiden toimeentulon tukena ja opiskeluun keskittymisen mahdollistajana.

Vaikka tuloarajojen korotus on tarpeellinen toimenpide, olisimme vielä mieluummin nähneet korotettavan opintorahaa. Toimenpiteenä tämä olisi kohdistunut paremmin niihin, joiden toimeentulo on heikompi. Tulorajojen korotus tuo kaivattua joustavuutta niille opiskelijoille, jotka haluavat tehdä töitä opintojen ohella ja mahdollisesti omalla alalla kartoittaa osaamistaan, mutta on hyvä huomata että työnteko vie myös voimia opiskelulta. Esityksessä todetaan, että tuloarajojen nostolla voidaan myös nopeavaikutteisesti parantaa koronavirusepidemian heikentämiä opiskelijoiden työskentelymahdollisuuksia. Arvio heikommista työskentelymahdollisuuksista on oikea, mutta keino niihin vaikuttamiseksi ei ole toimivin. Tulorajojen nosto auttaa työskentelemään lisää, kun työpaikka on olemassa. Korona sen sijaan on haastanut työpaikkojen saatavuutta.

Kun kyseessä on väliaikainen korotus, pidämme erittäin tärkeänä tiedottaa asiasta ja muutoksen väliaikaisuudesta opiskelijoille todella selkeästi, varsinkin vuoden 2023 alussa kun tuloarajat laskevat. Samalla on tärkeää tiedottaa myös siitä, miten opintotuen ja yleisen asumistuen tuloarajat suhteutuvat toisiinsa. Vuoden mittainen poikkeustila hankaloittaa opiskelijoiden toimeentuloa ja sen pitkäjänteistä suunnittelua. Pidämme hyvänä, että Kelan roolia on valmistelun aikana tiedotuksen suhteen vahvistettu.

JUTTA VIHONEN

Puheenjohtaja

044 7530 581

jutta.vihonen@sakkiry.fi

NOORA LUUKKA

Pääsihteeri

050 3100 570

noora.luukka@sakkiry.fi

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry

Hakaniemenranta 1 C | 00530 Helsinki

www.sakkiry.fi | Y-tunnus: 0678133-8

Lisätietoja:

Matti Tujula
edunvalvonnan asiantuntija
044 7766 048
matti.tujula@sakkiry.fi

Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto – SAKKI ry
Hakaniemenranta 1 C | 00530 Helsinki
www.sakkiry.fi | Y-tunnus: 0678133-8